

L'hivern del dibuixant

Guió i dibuixos: Paco Roca
Astiberri Ediciones. Bilbao, 2011
Color. Cartoné
128 pàgines. Format: 17 x 24 cm. 16 euros
Col·lecció Sillón orejero
ISBN: 978-84-15163-09-1
A la venda el 14 d'abril

Els dibuixants en la dictadura de Franco

Paco Roca investiga a L'hivern del dibuixant el fet que els autors estrella de Bruguera deixessin l'editorial per fundar, en temps foscos, una revista que els fes més lliures

L'hivern del dibuixant ha aconseguit les nominacions a millor obra, guió i dibuix en els premis del Saló del Còmic de Barcelona, que tindrà lloc del 14 al 17 d'abril

La vida a Bruguera amb la dictadura de Franco com a teló de fons i el fet que els seus dibuixants estrella se n'anessin per fundar *Tío Vivo*, una nova revista que els permetés aconseguir més recursos, mantenir el control creatiu dels seus personatges... –obtenir més llibertat, en definitiva– com a metàfora del règim franquista, és el marc i l'essència de *L'hivern del dibuixant*, la nova obra de Paco Roca, Premi Nacional del Còmic 2008 amb *Arrugas*.

I és que en l'Espanya del 1957, ser historietista era un ofici. Els dibuixants no eren artistes, eren obrers de la vinyeta. Cobraven a tant la pàgina –o la vinyeta–, treballaven a preu fet, seguint uns patrons establerts i inamovibles. Renunciaven als originals i als drets d'autor en canvi dels diners cobrats. Però en aquell 1957 es va produir un fet que va trencar la monotonia i va semblar l'esperança. Cinc extraordinaris historietistes, famosos pels seus personatges, van gosar rebel·lar-se.

Després d'un any i mig de treball gràfic i de documentació, Paco Roca ha aconseguit reflectir amb gran fidelitat l'ambient de l'època i recrear-ne els protagonistes amb un gran realisme.

“No és casualitat –exposa en el pròleg Antoni Guiral, prestigiós estudiós del mitjà– que Carlos Conti, Guillermo Cifré, Josep Escobar, Eugenio Giner i José Peñarroya fossin els elegits, o els autoelegits. Eren autors de personatges populars amb prestigi, com Carioco, Tribulete, Carpanta, l'inspector Dan o don Pío. Alguns havien estat educats en la República, tots havien patit en directe la Guerra Civil; hi havia qui fins i tot havia lluitat en el bàndol perdedor. S'havien format en un entorn que responia a l'esperança”.

Guiral destaca especialment el treball de *L'hivern del dibuixant* en tant que és una de les “poquíssimes aproximacions a aquesta història, a la dels historietistes i les seves vivències. Paco Roca l'ha fet amb afecte i respecte, però també amb realisme i coherència amb el que explica. No tot és bonic, però la veritat a vegades és dolorosa”. És clar que la llista dels “actors” protagonistes de *L'hivern del dibuixant* és força més llarga que els esmentats més amunt: Rafael González, Vázquez, Víctor Mora, Armonía Rodríguez, Segura, Nadal, els germans Bruguera, Bernet, Ledesma, Ibáñez, Raf, Nené...

En certa manera, confessa el mateix Paco Roca, aquesta és l'obra que sempre havia volgut fer: “els tebeos de l'Editorial Bruguera són els que em van fer començar a estimar els còmics i, com molts de la meua generació, de les anteriors i de les posteriors, vaig créixer amb tots els seus personatges; Capitán Trueno, Mortadelo, Zipi y Zape, Anacleto... Des de petit em preguntava què hi havia al darrere, com eren els seus creadors, com treballaven i com era aquella editorial”.

L'hivern del dibuixant ha servit d'alguna manera per complir el somni infantil del dibuixant valencià, especialment en la part de la intensa tasca de documentació que ha hagut de dur a terme: “Unir els trossos de la història a partir dels records de dibuixants i altres persones relacionades amb l'editorial per intentar ser el més fidel possible als fets ha estat la part més complicada d'aquest àlbum, però també la més apassionant”, subratlla Roca.

L'hivern del dibuixant ha aconseguit les nominacions a millor obra, guió i dibuix en els premis del Saló del Còmic de Barcelona, que tindrà lloc del 14 al 17 d'abril.

Paco Roca (València, 1969) és un versàtil autor de còmic i il·lustració. Va començar treballant en publicitat i va acabar muntant un estudi d'il·lustració a la seva ciutat natal. Aviat començaria a compaginar les feines amb què es guanyava el pa amb la creació de relats de còmic. A Astiberri, aquesta és la seva cinquena obra editada en format de novel·la gràfica després d'*El faro*, *Arrugas*, *Las calles de arena* i *Emotional World Tour*, aquesta última feta a quatre mans per ell i Miguel Gallardo, el creador de *Maria i jo* (Premi Nacional del Còmic de Catalunya 2008), un quadern de viatge en què els dos dibuixants reviu la gestació de *Maria i jo* i *Arrugas*, en què descriuen una successió d'anècdotes diverses sobre les seves peripècies, molt sovint viscudes conjuntament, al llarg de l'any i mig de gira contínua presentant les seves multipremiades obres a través de la geografia espanyola. Actualment, produïda per Perro Verde Films (guanyadors del Goya d'animació amb *El lince perdido*) juntament amb Cromosoma (*Les Tres Bessones*), s'està preparant una pel·lícula d'animació en 2D d'*Arrugas*, que està previst que s'estreni a principis de 2012. Paco Roca figura com a coguionista i José Sacristán posarà la veu al protagonista, Emilio.

